

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
Dopisi se ne vračajo. — Štev. pri čekovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din,
mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO IX.

Telefon št. 552.

LJUBLJANA, dne 15. junija 1926.

Telefon št. 552.

ŠTEV. 68.

Zbor Centrale industrijskih korporacij v Beogradu.

V soboto dne 12. t. m. se je vršilo v Beogradu zborovanje predstavnikov celokupne industrije naše države, na katerem so se ob prisotnosti zastopnikov vlade obravnavala jako važna gospodarska vprašanja. Slovensko industrijo sta na tem zborovanju zastopala podpredsednik Centrale g. dr. Windischer in tajnik Zveze industrijev g. ing. Šuklje.

Zborovanje je vodil predsednik Centrale g. Bajloni, ki je uvodoma pozdravil navzoče in nato takoj prešel na prvo točko dnevnega reda: Položaj industrije v letu 1926. in njene potrebe. Prvi je k tej točki govoril g. Alexander, predsednik Zveze industrijev v Zagrebu, ki je očrtal težak položaj naše industrije z argumenti, katere je navajal tudi na glavni skupščini Zveze industrijev v Zagrebu, koje smo pred kratkim priobčili. Za njim je govoril g. ing. Šuklje o razmerah v Sloveniji. Kritični položaj dokazuje izdatno znižanje premogovne produkcije. V najtežjem položaju se nahaja lesna industrija. Industrija elektrodov je prisiljena ustaviti delo, industrija za obutev posluje vsled preslabe carinske zaštite pod najtežjimi pogoji. Z velikimi težavami se bore tudi ostale industrijske panoge v Sloveniji, ki izrabljajo povprečno samo 50 % svoje kapacitete. Ta pojav je za Slovenijo tem opasnejši, ker je izdaten del njenega prebivalstva odvisen od udejstvovanja v industriji. Poročilo g. ing. Šukljeja je z zanimivimi podatki popolnil g. dr. Windischer, ki je posebno poudarjal, da povzročajo krizo na eni strani zmanjšan konzum, na drugi strani pa visoke obresti in prekomerni davki, kar vse vpliva na konkurenčno zmožnost v inozemstvu. V poštov prihaja

tudi valutna nesigurnost v državah, na katere je usmerjen izvoz posameznih industrijskih panog. Smatra, da je zadnji čas, da centralni zbor alarmira vse odločilne faktorje, naj pomagajo, ako hočejo rešiti domačo industrijo. Krizo položaja industrijskih podjetij je treba posebno podčrtavati, njena aktualnost očitno še dovoljno prodira v našo javnost.

Za zastopniki iz Slovenije so očrtali položaj industrije predstavniki industrijskih korporacij iz Bosne, Vojvodine, Srbije in drugih delov naše kraljevine. Posebno pozornost je vzbudil govor g. Bauerja iz Zagreba, ki je repliciral na debato o gospodarski krizi v Narodni skupščini. Kriza industrije je akutna, a diskusija v skupščini je napravila na predstavnike industrije mučen utis, ker ni ne eden vladnih zastopnikov omenjal težav domače industrije.

Koncem debate je predsednik Bajloni reasumiral izvajanja posameznih govornikov in navajal, da njihovi govori jasno dokazujejo, da se nahaja naša domača industrija v krizi in da je zadnji čas, da se ji pomaga.

Poročilo o predlogu zakona o neposrednih davkih je podal tajnik Centrale g. dr. Gregorič. O njegovem poročilu, katero priobčimo v daljšem izveščku, se je razvila daljša debata, v katero je posegel poleg predstavnikov industrije tudi zastopnik ministra financ in obljubil v imenu ministrstva, da bo upošteval želje industrijev.

Nadaljno poročilo o prometnih vprašanjih je podal tajnik Centrale g. Miličević, nakar se je zbor prekinil in nadaljeval v nedeljo, 13. t. m.

Poročilo o nadaljnjem poteku Zbora priobčimo v prihodnji številki.

Za ukinitvev izdajanja omejenih stavbnih koncesij.

(Nujni predlog zborn. člana g. Jakoba Zdravca na zbornični plenarni seji dne 11. junija 1926).

Z naredbo ministrstva trgovine in industrije, objavljeno v Uradnem listu z dne 31. marca 1926, št. 30, je bila razveljavljena uredba bivše deželne vlade za Slovenijo v Ljubljani z dne 31. decembra 1920, št. 22. Ur. l. 1921, s katero je bilo ukinjeno izdajanje omejenih zidarskih in tesarskih koncesij v okolišju ljubljanske in mariborski oblasti. Te omejene stavbne koncesije se bodo zato zopet mogle izdajati pod pogojem krajevne potrebe v onih krajih ljubljanske in mariborske oblasti, ki svojočasno niso pripadali štajerski. Ukinitvev te uredbe in zopetna uvedba podeljevanja omejenih stavbnih koncesij se je izvršila kljub temu, da so se izrekle proti temu vse v poštov prihajajoče gospodarske organizacije, predvsem zadruga zidarskih mojstrov, tesarskih mojstrov in stavbenikov, Zveza industrijev, Udruženje jugoslovanskih inženjerjev ter priznani strokovnjaki stavbne stroke in kljub temu, da je zbornica na podlagi sklepa obrtnega odseka zavzela odločno odklonilno stališče ter z nepobitnimi statističnimi podatki dokazala, da krajevne potrebe za take koncesionarje ni, da nasprotno vlada velika stavbena brezposelnost in da je računati z občutno nadprodukcijo docela usposobljenega, na Tehniški srednji šoli in na Tehniški visoki šoli izšolanega naraščaja.

Ministrstvo trgovine in industrije

se na vsa ta dejstva ni oziralo. Posledice pravkar izdane njegove uredbe se že kažejo. V teku nekaj tednov je bilo vloženih okrog 25 prošenj za omejene zidarske in tesarske koncesije in to uprav iz krajev, ki so v stavbnem pogledu najbolj zanemarjeni, kjer je že sedaj daleko preveliko število tesarskih in zidarskih mojstrov, da še ti tožijo o preobčutni brezposelnosti. Korak ministrstva strokovnega povzdiga stavbnega obrta ne pospešuje, temveč brez vsake potrebe ogroža njegov napredek, odvzema vsako voljo in veselje naraščaja do boljše strokovne izobrazbe ter odvzema možnost ekzistence uprav usposobljenim stavbenim obrtnikom, ker jim vzgaja nadštevilo neusposobljeno konkurenco.

Na podlagi sklepa današnje seje obrtnega odseka se usojam sestaviti plenumu predlog, da zbornica napravi na velika župana in na ministra trgovine in industrije ponovno predstavko, v kateri zahteva:

1. Da se izdajanje omejenih stavbnih koncesij v ljubljanski in mariborski oblasti zopet ukine;
2. da se dotlej, dokler se to ne zgodi, omejene koncesije na podlagi sedanjih predpisov ne izdajajo, ker zanje ni krajevne potrebe.

Predlog je plenum zbornice soglasno sprejel.

Tajniško poročilo o delovanju Zbornice za trgovino, obrt in industrijo

v dobi od 20. aprila do 10. junija 1926.

(Konec.)

Po sprejetju zakona o Obrtni banki je postalo vprašanje njenega čimprejšnjega aktiviranja zelo aktualno. V to svrhu je sklicala obrtniška zbornica v Beogradu dne 25. aprila anketo, na kateri se je razpravljalo o definitivni sestavi pravil Obrtne banke. Sprejeti načrt je bil predložen ministrstvu trgovine in industrije v odobritev, a do danes še ni odobren. Pogoji za podpisovanje akcij so razmeroma ugodni, ter je zato želeli, da bi se slovenski obrtniški krogi odzvali podpisu delnic v čimvečjem številu ter na ta način dokumentirali svoj interes na tem zavodu in praktično dokazali potrebo po osnovanju podružnice v Ljubljani.

V sredini javnega interesa in posebno pa pažnje gospodarskih krogov je sedaj vprašanje izenačenja davkov. Zakon o direktnih davkih, glede katerega je bila tudi naša zbornica pozvana, da predloži finančnemu ministrstvu svoje pripombe in predloge, se nahaja pred narodno skupščino in želeli je le, da se ta prepotrebna reforma čimprej izvede in napravi s tem sedanjim neenaki davčni obremenitvi definitivni konec. O stališču zbornice napram predloženemu načrtu bo podano pod točko 5. dnevnega reda podrobno poročilo.

Nadalje se nahajajo pred skupščino tudi načrt zakona o valorizaciji bilančne vrednosti pri industrijskih družbah in načrt zakona o hipotekarnih zastav-

nih listih in komunalnih obveznicah, ki sta za gospodarske kroge velike važnosti. Zbornični predlogi glede prvega žal niso bili v željenem obsegu vpoštevani, dočim glede drugega zbornica ni dobila prilike, da se z določbami upozna in o njih poda svoje mišljenje.

Med važnejšimi podrobnimi finančnimi akcijami zbornice je omeniti intervencijo v zadevi pobijanja žigovine za trošarinske plombe pri uvozu trošarinskih predmetov, dalje v zadevi prodaje alkoholnih pijač v zaprtih steklenicah po trgovinah z mešanim blagom, glede uvoznine v Ljubljani, glede upoštevanja poslovnih izgub pri odmeri posebne pridobnine in oprostitve prometa trošarinskih predmetov med grosisti in detajlisti od obveznosti prijave in končno glede oprostitve državnih dobav od plačanja mestne trošarine v Beogradu.

V socijalno-političnem oziru je imela zbornična akcija za revizijo razvrstitve lesno industrijskih obratov v nevarnostne razrede zadovoljiv uspeh. Tozadevno gradivo je po obvestilu Osrednjega urada v Zagrebu zbrano ter je izprememba klasifikacije po nevarnostnih razredih za gozdno in lesno stroko sklenjena. Pričakujemo, da se bodo z izvedbo tega sklepa znižali nevarnostni zavarovalni prispevki za gozdarske obrate za ca 30 odstotkov za žage pa za ca 19 odstot-

Gibanje cen v veletrgovini.

Beograjski »Privredni pregled« priobčuje o gibanju cen v veletrgovini za mesec maj t. l. sledeče poročilo:

Doba	poljedel.	pridelki	živina in	produkti	sadje in	zelenjava	gradivo	kolonij.	blago	indust.	izdelki	celotni
povpr. 1913	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
povpr. 1925	1861	1882	1633	2022	1462	1969	1804					
januar 1926	1490	1615	1533	1751	1363	1823	1596					
febr. 1926	1377	1548	1538	1751	1366	1758	1556					
marec 1926	1381	1651	1538	1907	1359	1718	1592					
april 1926	1420	1645	1508	1890	1368	1705	1593					
maj 1926	1447	1639	1366	1749	1371	1684	1542					

Celotni indeks se je v maju napram prejšnjemu mesecu znižal za 51 točk ali za 3.3 %. Posamezne skupine so se tako-le gibale: Skupina poljedelskih produktov se je podražila za 27 točk ali za 2 %. V tej skupini so se podražile cene za pšenico, koruzo in moko vsled povoljnije konjunktore v inozemstvu. Skupina živine in živalskih produktov se je pocenila za 6 točk, izprememba je tore neznatna. Pocenitev se opaža v tej skupini za živino vsled jačje produkcije. Največjo izpremembo izkazuje skupina sadja in sadnih izdelkov. Pocenile so se suhe slive žganje in vino vsled poveljnih izgledov za novo letino. Pocenitev izkazuje 142 točk ali 9 %. Skupina stavbenega materiala se je pocenila za 141 točk ali za 7 in pol odstotka. V tej skupini se je pocenila opeka, apno in cement vsled slabe konjunktore in pomanjkanja denarja. Skupina kolonijalnega blaga se nekoliko draži. Ojačile so se v tej skupini cene kave in sladkorja, slabše pa so za riž. Skupina industrijskih produktov se je pocenila za 21 točk ali za 1 in pol odstotka.

Indeksna številka v tem mesecu je dosegla najvišjo številko v zadnjih treh letih. Napram zlati pariteti bi zna-

šalo razmerje med predvojnimi cenami in cenami v maju 100 : 140.

V tem mesecu se je izvoz povoljno razvijal, kar se je opazilo tudi na deviznem tržišču, ker je bil dotok deviz živahnejši. To je ojačilo položaj dinarja.

Uvoz je še vedno dosti slab, ker je potrošnja v državi slaba.

NAŠ UVOZ V I. ČETRTLETJU 1926.

V prvem četrletju 1926 je naša država uvozila za 1.842.971.808 Din blaga iz drugih držav. Največ blaga smo uvozili iz Avstrije, Češkoslovaške, Italije in Nemčije. Uvoz iz teh držav 66.84 %, to je približno dve tretjini celokupnega izvoza. Uvozili smo blaga iz Avstrije za 376 milj. (20.45 %), iz Češkoslovaške za 353 milj. (19.18 %) iz Italije za 272 milijonov (14.78 %) in iz Nemčije za 229 milijonov (12.43 %). Izmed ostalih držav smo največ iz Anglije za 121 milj. (6.57 %), iz Amerike za 80 milj. (4.35 %), iz Francije za 74 milj. (4.05 %), iz Ogrske za 66 milj. (3.61 %), iz Rumunije za 49 milj. (2.67 odst.) iz Grškega za 44 milj. (2.39 %), iz Brazilije za 43 milj. (2.38 %) iz Belgije za 21 milj. (1.17 %), iz Angleške Indije za 19 milj. (1.06 %), iz Švice za 19 milj. (1.05 %), iz Holandske za 19 milj. (1.04 odst.) in iz Poljske za 18 milj. (1.02 %). Iz vseh ostalih držav nismo uvozili niti polna 2 odstotka celokupnega uvoza. Blago v vrednosti preko enega milijona dinarjev smo uvozili že iz Argentine, Kanade, Španije, Norveške, Tunisa, Hol. Indije, Švedske, Bolgarske, Portugalske, Avstralijske in iz Ceylona.

KREDIT ZA IZVOZNIČARJE.

Udruženje izvozničarjev je obveščeno, da prične uprava Narodne banke te dni sprejemati prošnje za podeljevanje sezonskih kreditov. Udruženje je obvestilo o tem s posebno okrožnico vse člane. Pri Narodni banki je posredovalo, da se krediti po možnosti zvišajo.

kov in razbremenili s tem najvažnejšo panogo našega gospodarstva.

Nadalje je omeniti naredbo ministra za socialno politiko, s katero se s 1. julijem izpreminjajo določbe o pokojninskem zavarovanju in ustvarja neke vrste prehod za definitivno revizijo in ureditev pokojninskega zavarovanja.

Na poziv ministrstva pravde je zbornica priredila anketo o načrtu novega meničnega in čekovnega zakona, na kateri se je obravnavalo vprašanje uvedbe surogatnega protesta pri menicah, glede zastavnih in retencijskih pravice, glede menične sposobnosti kmečkega ljudstva in omoženih žensk, glede označbe plačilnega kraja na čeku, o dolgotrajnosti rokov in drugih važnih določbah zakonskega načrta. Zaključke ankete je zbornica predložila ministrstvu pravde, da jih upošteva pri končni redakciji načrtov.

Na iniciativo trgovcev s semeni je zbornica priredila dve konferenci ter predložila zaključke ministrstvu trgovine in industrije s prošnjo, da se jih pri izdelavi zakona o prometu s semeni kulturnih rastlin in gnojil upošteva.

Med obrtnimi zadevami se je obravnavalo 40 dispensnih in koncesijskih prošenj ter oddalo 15 načelnih obrtnopravnih izjav. Te izjave se nanašajo med drugim na vprašanje obsega obrtnih pravic cementarjev, nabiranja naročil na krojaška dela, združnega včlanjenja voznih ličarjev, izdelovanja keksov po pekih, vprašanja upravičenosti mizarjev do polaganja ladijskih podov, izvrševanja tapetniških del s strani podeželskih sedlarjev, poostritve usposobljenostnega dokaza za damsko krojaštvo ter preureditev raznih združnih organizacij glede na stroke in na krajevna področja.

Ob priliki nadzorovanja trgovskih šol je zbornica iznesla inspektorju ministrstva trgovine in industrije želje in zahteve gospodarskih krogov glede strokovnega šolstva ter prejela zagotovilo, da bo ministrstvo v bodoče pri sestavi tozadevnih proračunov posvečalo dotaciji strokovnih šol posebno pažnjo.

Nadalje je zbornica priredila anketo za preureditev učnega načrta za mizarstvo mojstrsko šolo na Tehnični srednji šoli v Ljubljani, posredovala za namestitve frekventantov višje stavbene šole v stavbenih podjetjih za počitniško prakso in posredovala pri ministrstvu trgovine glede uporabe fonda za podpiranje strokovne in obrtne literature.

Za sestavo volilnih imenikov je zbornica izvršila obširno prelustracijo obrtnega in davčnega katastra, da se vpoštevajo vse nastale izpremembe, katerih obrtne oblasti zbornici še niso prijavile.

Vlog je sprejela zbornica v dobi od 20. aprila do 10. junija t. l. 2.635 in razposlala 3.073 dopisov. Med drugimi je izdala zbornica 205 uvoznih potrdil, 3 potrdila o protokolaciji, 188 izvoznih spričeval, 30 potrdil o dobavni sposobnosti in 40 raznih potrdil.

Vršili sta se dve seji predsedstvenega odseka in po ena seja finančnega, industrijskega, trgovskega in obrtnega odseka.

NOVA VALUTNA NAREDBA V ITALIJI.

Italijansko finančno ministrstvo je publiciralo kraljev odlok, ki dovoljuje zopet trgovanje z valutami na borzah kraljevine. Za kupitje z valutami pa veljajo novi predpisi, ki dovoljujejo to kupčevanje samo italijanskim bankam, ki imajo onega dne, ko bo odlok objavljen vsaj 100 milijonov vplačane glavnice; dovoljujejo pa tudi tem bankam kupovanje in prodajanje dolgoročnih deviz, če to odgovarja resničnim potrebam industrije in trgovine, ali pa dotičnih, ki potujejo v inozemstvo. Potrebo bo treba utemeljiti in banke morajo utemeljitev hraniti in imeti vedno na razpolago v svrhu kontrole s strani državnega zaklada. Ministrstvo financ mora izdati za izvedbo posameznih točk tega dekreta poseben pravilnik. Za prestopke so določene posebne kazni.

Ogrsko gospodarsko pismo.

V zadnjih mesecih so se začele hranilne vloge pri bankah v Budimpešti rapidno dvigati in banke ne vedo, kako bi denar naložile. Z ozirom na spremenjeni položaj se vršijo sedaj pogajanja in bodo banke hranilne obresti znižale.

V ogrskih gospodarskih krogih se z zmeraj večjim poudarkom zahteva vpeljava eksportnokreditnega zavarovanja. Začela so se sedaj tozadevna pogajanja med budimpeškimi denarnimi zavodi in nekaterimi velikimi inozemskimi zavarovalnimi družbami. Družbe so se izjavile, da so pripravljene za zavarovanje. Upajo, da se bodo pogajanja ugodno zaključila.

Ogrske sladkorne tovarne so v interesu prekomorskega eksporta najele na Reki velika skladišča. Takoj za njimi so prišli Čehi in se pogajajo sedaj tudi oni za skladišča, v svrhu lažje konkurence z Ogrji.

Ogrska mlinska industrija preživlja težko krizo. Ugotavljajo, da je šel eksport mlinskih izdelkov v zadnjih letih stalno nazaj, dočim se je eksport žita dvigal. S povečanjem mlinske industrije v mednarodnem merilu se je položaj mlinov poslabšal; na izboljšanje ni misliti. Kriza se je stabilizirala. Investirani kapital se da rešiti le s temeljitimi spremembami, in se mora postaviti industrija na čisto drugo podlago. Sicer je pa glavica zgubljena.

Konkurzi se na Ogrskem rapidno množijo. V prvih štirih letošnjih mesecih je bilo 948 prisilnih poravn in 267 konkurzov. V zadnjem času je število prisilnih poravn padlo, število konkurzov se je pa dvignilo. Upanja v boljšo bodočnost zaenkrat ni nobene.

Bilanca zunanje trgovine za april je pasivna; prodali so blaga za 43,6 milijonov v zlatih kron, kupili so ga pa za 61,9 milijonov zlatih kron; pasivnost znaša torej 18,3 milijonov. V prvih letošnjih štirih mesecih je znašala pasivnost 51,9 milijonov zlatih kron, v isti dobi lanskega leta pa 58,6.

Finančnemu odboru Zveze narodov predložena spomenica obsega 85 tiskanih strani in vsebuje vse dosedanje uspehe sanacije. Spomenica poudarja, da so pod zaporo se nahajajoči dohodki tobačnega monopola, carine in sladkornega davka sedemkrat prekoračili za to določeno vsoto in je bila zato zapora drugih državnih dohodkov odveč. V obnovitvenem načrtu se je vlada zavezala, da bo odslovila 15.000 uradnikov; v resnici pa jih je odslovila 33.800. Pri državnih obratih je deficit popolnoma izginil; za proračunsko leto 1926/27 so vstavili že 14 milijonov zlatih kron previška.

Kava in zdravje.

Kaj je pravzaprav tisto, kar da kavi znani oživljaljoči in prijetni okus? To je sestavni del kafein, ki ga je odkril v kavi l. 1820 nemški kemik Runge. Kafeina je v kavi 1% do 3%, kakršna je pač vrsta. Kafein uporabljajo danes v zdravilstvu v velikem obsegu in ga dobivajo na različne načine. Poleg kafeina je v kavi okoli 50% dušika, okoli 30% vode, celuloza, sladkorne snovi itd., posebno pa še razne vrste lepo dišečega olja.

Dobro in skrbno pripravljena čaša kave je poživiljajoča, zdravju in dobrem počutju izredno koristna pijača, ki vrhu tega dviga tek, pospešuje prebavo in ima tudi hranilno vsebino. Marsikakšno težko duševno ali telesno delo bi brez vzpodbudljivega učinka kave sploh ne bilo mogoče. Tudi alkohol poživilja, a po njegovem užitku se pojavijo nasprotni učinki, ki pri prevelikem uživanju ali pri slabotnih osebah povzročijo trajno hiranje in tudi blaznost. Vsega tega pri kavi ni; z mlekom in sladkorjem zmešano jo prenesejo tudi najnežnejše ženske, otroci in starčki, s kruhom zauživana je kava najboljša in najprijetnejša jed. Užitek alkohola napravi ljudi surove, kava jih pa zbistri in jih napravi živahne in vesele, brez surove-

sti. Zgodovina nam pravi, da so diplomati in politiki pri čaši kave uredili svoje zadeve najmanj tako dobro kakor pri čaši katerekoli druge pijače.

Marsikdo misli, da je uživanje kave v večjih množinah škodljivo. Pa ni. Neki znameniti dunajski zdravnik predpisuje pri želodčnih in prebavnih boleznih uživanje močne kave, brez pridatkov; kajti nobena kavna primes nima v sebi tega, kar je najboljša, kafeina, ki ima poleg drugih prebavo pospešujočih dišečih sestavin glavno vlogo. Črna kava uničuje želodčno kislino, primesi jo pomnožujejo, črna kava je najbolj močno in pri tem najbolj nedolžno sredstvo, da zdravimo želodec in čreva k delovanju. Strah, da bi vsled uživanja kave obolelo srce ali pa ledvice, ni opravičen; kajti ravno pri najtežjih srčnih in ledvičnih boleznih se dovaja kafein v koncentrirani obliki v telo bolnikov.

Sliši se tudi, da kava ni za nervozne ljudi, in jo navadno nervoznim ljudem tudi kar najstrožje prepovedujejo. Samo poskusi, pa boš videl, da ni tako, in da ob uživanju tega »počasnega strupa« lahko dočakaš visoko starost. Ravno proti zaprtju, ki povzroča toliko nervoznosti, je kava najuspešnejše sredstvo. Že l. 1846 beremo v neki učeni razpravi: »Iz vsega, kar smo dosedaj rekli o dietni porabi kave, sledi samoposebi, da ta pijača ni samo neškodljiva, temveč nasprotno, da zdravju celo koristi. Ne daj se zapeljati od izrazov graje nekaterih njenih nasprotnikov.«

Bolniki, ki so jim kavo skoz leta in leta branili, so vsled njenega krajevnega in splošnega delovanja čisto na novo oživeli. Oni dunajski zdravnik pravi: »Temu enostavnemu in naravnemu sredstvu se imam zahvaliti za veliko število večinoma hitrih in presenetljivih uspehov, in sicer v slučajih, kjer so moji predniki in dotični bolniki domnevali težko bolezen.«

TRGOVCI! Razpečavajte v svojih trgovinah srečke ločnice Društva »Trgovske akademije«. Srečke dobite pri svojem gremiju.

Iz carinske prakse.

Odločbe Državnega Sveta. — Piše Just Piščanec.

XXXI. Odločba državnega Sveta št. 44318/25, z dne 9. februarja 1926.

Dne 2. aprila 1925 me je carinarnica v Ljubljani kaznovala s carinsko globo 866,25 Din; rednimi davščinami po 173,30 Din in takso 150 Din z motivacijo, da sem v konkretni deklaraciji prijavil med drugim 17,5 kg lakovih barv iz tar. post. 243, namesto lakove barve s firnisom, t. p. 243, prip. 2. Kot dokaz za kaznenje navaja carinarnično rešenje med drugim; t. 4. »Da se odbrana deklaranta, da je dao spornu robu, pre prijave carinarnici za carinjenje, analizirati carinskemu kemičarju G. i da mu je on kazao, da se carini po tar. post. 243 bez dodatka iz primetbe 2, ne može uzeti u obzir, pošto je za konstataciju robe mero-davna samo zvanična analiza, a nikako ne privatna; in pod 5. Da je carinski biro doneo svoju odluku, koji je odobrio i carinski svet, da je sporna roba zaista ovakva kako su je našli angažovani carinski činovnici.«

V tozadevnem rekurzu na finančnega ministra sem argumentiral:

1. Rešenje carinarnice mi imputira, da analiza, ki sem jo dal napraviti predno sem predmetno robu prijavil v carinjenje, ni uradna, namreč privatna. To ne odgovarja dejstvu, že iz razloga, ker isto rešenje izrečno potrjuje in priznava, da je analizo izvršil carinik kemičar g. G., torej uradna oseba in ne privatna. Za to analiza sem obenem plačal tarifirano takso. Rešena analiza se mora vsaj zame dosledno smatrati za uradno, ker

jo je izvršil carinski kemičar, kateri je uradna oseba ravno tako, kakor drugi carinski kemičar g. K., ki je izvršil drugo analizo, katero analizo se pa priznava za uradno ter se je na nje podstavi diktirala kazen.

Ker sem potemtakem, še predno sem robu prijavil carinarnici, zahteval uradno mnenje o tarifaciji ter se mi je to mnenje izdalo, sem s svoje strani storil vse, kar mi zakon ukazuje, da pridem do svoje pravice; zaradi tega bi pa bilo povsem neopravičeno, da trpim škodo v svojem pravu, ako mi je organ pristojnega oblastva, t. j. carinski kemičar, izdal napačno mnenje o tarifaciji blaga. (Gl. odločbo D. S. št. 7921/24 od 18. julija 1924.)

2. Iz spredaj obrazloženega je jasno, da gre v tem predmetu za pogrešek ali zmoto, katero je zakrivil službeni (zvanični) organ. Vsled te pogreške ni pred uradnim pregledom bila državna blagajna še oškodovana, ker se je o priliki pregleda po drugem uradnem organu prvotna napaka popravila, pri čemur ni pa bila državna kasa nikakor oškodovana, ni zato niti malo bilo povoda, da se deklarant kaznuje po čl. 166 car. zak., kateri člen izključuje vsako kazen, ako državna blagajna ni oškodovana za vsaj en dinar. (Gl. odločbo D. S. št. 854/24 od 2. aprila 1924.)

3. S tem, da mi je carinski kemičar izdal uverjenje o tarifiranju predmetne robe, — čeprav me je o tarifiranju napačno obvestil — me je kot uradna oseba zavedel do napačne prijave. Odgovoren za napako je samo on in ne deklarant.

4. Za kaznitev po čl. 166 car. zak. mora postojati koristoljubiva namera carinarnice in pa preiskati pred izrekom kazni moje obrambne navedbe, da namreč jaz nisem mogel imeti kakršnekoli namere oškodovati državo; posebno ni carinarnica prečistila okolnosti, da so carinski kemičarji sami bili v dvomu, kako naj se predmetna roba carini. Vse carinarnično postopanje v tem pogledu je bilo nepopolno ter kot tako ne more tvoriti temelja pravičnemu rešenju tega predmeta. (Gl. odločbo D. S. št. 7426 od 28. februarja 1923.)

Finančno ministrstvo je z odlokom C br. 18650, z dne 5. avgusta 1925 gornjo pritožbo zavrnilo s sledečo motivacijo:

»Što zvaničnom analizom izvršenom kod ljubljanske carinarnice konstatovano, da se roba ima cariniti po tar. br. 243 primedba 2. Ovo je poslalo na mišljenje carinskom biro-u, koji je takodje našao, da roba ide po t. br. 243 primetba 2, koje je gledišće usvojio Carinski Svet Cbr. 8707/25 g.; navedeno, uredno sestavljenim zapisnikom i ostalim aktima, utvrđeno je kako postajanje dela tako i krivična odgovornost okrivljenog. Njegova odbrana je neumesna, jer je mišljenje privatnih kemičara (odn. privatno dato) nemaju nikakve pravne vrednosti.« Carinarnično rešenje se potrjuje kot pravilno in v zakonu osnovano.

Prijavil sem tožbo na Državni Svet ter v njej poleg navedenih razlogov dalje poudarjal:

a) V svoji pritožbi na ministrstvo sem pod 1. in 2. dokazal, da sem prijavo napravil na temelju analize carinsko - uradnega kemičarja g. G., kateri je zvanična in ne privatna oseba; da sem za to uradno analizo plačal predpisano takso; pri tem sem se skliceval tudi na analize odločbe D. S. št. 7921/24 in 854/24. Izpodbijano rešenje pač pripoznava in potrjuje resničnost mojih navedb, toda iz teh ne deducira logičnih posledic, da iz teh razlogov ne more biti krivec deklarant, marveč samo tisti uradni organ, kateri je deklarantu izdal napačno mišljenje.

b) Pri deklarantu ne more dalje biti govora o zlobni nameri, ki je glavni pogoj kaznenju, ker deklaranta je v storitev zavedel carinsko - uradni organ.

c) Nisem oporekal pravilnosti tarifacije predmetnega blaga, katera ta-

rifacija se je pa ustanovila in vporebila naknadno, pač pa zavračam opravičenost kaznivosti za delo, ki ga nisem storil, marveč me je v to zavedla sama carinarnica.

d) Utemeljevanje v ministrovem rešenju je nejasno in nelogično, ker ako se v njemu priznava, da mi je za prijavo dal navodila »carinski kemik«, more ta biti samo uradna oseba, — kar se zajedno ne zanika — nikakor pa ne more mišljenje take carinsko-uradne osebe biti zaeno mišljenje »privatnog kemičara (odn. privatno dato)«, kakor napačno trdi izpodbijani ministrov odlok. Neobjasnjena je končno tudi trditev v rešenju, da mišljenja (privatnih ali carinskih?) nimajo nikake pravne veljave.

Drž. Svet je z odločbo št. 44318/25 od dne 9. februarja 1926 tožbo zavrgel ter »proučivši žalbu rešenje i ostala akta našao, da je rešenje ministrovo na zakon osnovano, a žalba neumesna sa razlogov u rešenju navedenih.«

Ali si že pridobil »Trgovskemu listu« vsaj enega novega naročnika?

Trgovina.

Zastopstva za Makedonijo za razpečevanje naših izdelkov išče neka trgovska agentura v Skoplju. Njen natančen naslov je interesantom na razpolago v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Vpisi v trgovski register. Vpisale so se nastopne firme: Prva celjska vinarna Franc Tramsheg, Celje, »Agrumia«, agentura in komisijska trgovina, družba z o. z., Ljubljana in »Mako«, družba z o. z., Ljubljana.

Izbrisala se je nastopna firma: Prometno društvo, družba z o. z., Ljubljana.

Konkurzni oklic. Razglašen je konkurz o imovini Hugona Schmidta, trgovca v Celju. Prvi zbor upnikov pri okrožnem sodišču v Celju v sobi št. 2 dne 26. junija 1926 ob pol devetih. Oglasitveni rok do dne 15. julija 1926 pri imenovanem sodišču in o imovini Franca Čučka in Antonije Čučkove, veleposesnikov v Ptuj, Frankopanska ul. 20 in o imovini firme Fr. Čuček & Co., industrija volne in zabojev, Strnišče pri Ptuj. Prvi zbor upnikov pri okrožnem sodišču v Mariboru v sobi št. 81 dne 10. junija 1926 ob desetih. Oglasitveni rok do dne 16. julija 1926.

Industrija.

Ameriško steklo. Čehi so zelo vznemirjajo vsled ameriške konkurence v trgovini stekla. Steklarna produkcija na Češkem gre od lani nazaj. Glavni vzrok je ameriška konkurenca, ki se javlja zmeraj bolj. Ameriška steklena industrija se rapidno dviga, čemur se ima v prvi vrsti zahvaliti strojni produkciji. Prej je Amerika veliko kupila, sedaj pa še sama izvaža.

Razvoj poljske industrije sladkorja. Strokovno časopisje prinaša uradno sestavo, ki nam omogoča pregled o razvoju poljske sladkorne industrije v zadnjih letih. Za primerjanje vzamemo leto 1913. Tedaj se je nahajalo na prostoru sedanje Poljske 88 sladkornih tovarn, sedaj jih je 72. S peso obdelanega sveta je bilo tedaj 173.000 ha, letos jih je 186.000. Leto 1913 je znašal pridelek pese 4.434.000 ton, lani pa 80 odstotkov te množine. Produkcija sladkorja je znašala leta 1913 594.000 ton, lani 517.500 ton. Sladkorja na 1 ha obdelanega sveta je bilo leta 1913 34,7 stotov, lani samo 29,4. Doma so porabili leta 1913 300.000 ton sladkorja, lani 253.800 ton (na osebo 10 kilogramov oziroma 9,4). Eksport je znašal 300.000 in 263.700 ton. Kakor vidimo, je samo s peso obdelani svet prekoračil predvojno višino — lani za 2%, letos za 8% —, v vsem drugem so pa sedanje številke manjše.

Denarstvo.

Predvojni dolgovi Rumunske Italiji. Pogodba za definitivno sistematizacijo rumunskih predvojnih dolgov Italiji, ki znašajo 90 milijonov lir, je bila podpisana.

na. Ti dolgovi se bodo odplačali najprej v 12 in najkasneje v 26 letih po stanju rumunske valute.

Poštna hranilnica v maju. Promet pošt. hranilnice je znašal v maju 3.448 milijonov 940.082,44 Din, od tega brez gotovine 1.540.378.953,08 Din ali 44,65%. Vplačil je bilo 478.336, izplačil pa 166 tisoč 258, skupaj 644.594 — brez gotovine 66.462 ali 10,13 odstotkov. Novotvorjenih računov je bilo v Beogradu 54, v Sarajevu 15, v Ljubljani 41 in v Zagrebu 25, saldiranih v Beogradu 1, v Sarajevu 9, v Ljubljani 14 in v Zagrebu 12. Stanje vlog izkazuje na dan 31. maja v Beogradu 82.516.136,38 Din, v Sarajevu 46.306.284,36 Din, v Ljubljani 69 milj. 228.979,82 Din in v Zagrebu 95 milijonov 763.212,71 Din. Skupaj 203.814.613,27 dinarjev.

Zlata valuta v Kanadi. Kanadski minister financ je v parlamentu izjavil, da se izza 1. julija uvede v Kanadi zlata valuta. Parlament je uvedbo zlate valute odobril.

Znižanje diskonta nemške državne banke. Državna banka v Nemčiji je znižala diskont od 7 do 6½%.

Davki in takse.

Davčna okrajno oblastvo v Mariboru razglašja: V smislu člena 204. fin. zakona za l. 1924/25 (št. 140 Ur. l.) se objavlja, da je odmera davka na poslovni promet za leto 1926 po členu 10. zakona z dne 31. jan. 1922, št. 46. Ur. l. dovršena. 15dnevni rok za vpogled v odmerni izkaz se določa za čas od 16. do vštete 30. junija 1926. Davčni zavezanci lahko vpogledajo v ta izkaz pri pristojnih davčnih uradih, pri davčnem okr. oblastvu v Mariboru soba št. 75 ali pa pri občinskem uradu, v čigar okolišju se nahaja davku zavezano podjetje. Vpogled je dovoljen izključno le davčnim zavezanecem in njihovim izkazanim pooblaščencom. Davkoplačevalci, ki so zavezani voditi knjigo opravljenega prometa, odnosno kojih promet je presegal l. 1925 360.000 dinarjev, se obvestijo o morebitnem naknadnem predpisu davka s posebnimi plačilnimi nalogi. Predpis davka onih davčnih zavezanec, ki v 15 dneh po preteku roka za vpogled odmere, torej do vštete 15. julija 1926, ne vložijo pritožbe pri davčnem oblastvu, postane pravno veljaven. Pritožbe je kolekovati z 20 dinarji. Pripomni se, da imajo v zmislu člena 10. nav. zakona pravico pritožbe le oni davčni zavezanci, ki so pravočasno vložili prijavo o opravljenem prometu.

Obrt.

Kongres hotelirjev naše države, ki se je imel vršiti v nedeljo v Zagrebu, se je iz tehničnih ozirov odložil na še nedoločen čas. Kongres se bo vršil v Beogradu.

Nabava 8 omar za usmerjanje pisem. Na osnovi členov 86 in 98 zakona o drž. računovodstvu razpisuje direkcija pošte in telegrafa v Ljubljani drugo pismeno dražbo, za dobavo 8 omar za usmerjanje pisem. Dražba bo dne 13. julija 1926 ob 1. dopoldne v pisarni ekonomskega odseka direkcije pošte in telegrafa v Ljubljani, Sv. Jakoba trg št. 2, I. nadstropje, soba št. 42. Dražbe se sme udeležiti vsak, ki izpolni pogoje čl. 13, točka 6, pravilnika k zak. o drž. rač. in ki položi 5% ali, če je inozemec, 10% jamčevino najkasneje na dan dražbe do 10. pri pomožnem uradu direkcije. Ponudbe, ki morajo biti kolkovane s 100 Din in predložene v zapečatenem ovitku z napisom: »Ponudba tvrdke I. I. za dobavo 8 omar za usmerjanje pisem«, sprejema določena komisija na dan dražbe do 11. Cene morajo biti napisane razločno v številkah in besedah in se razumejo v dinarjih, ocarinjeno, z zavojnino in prevoznimi stroški vred, franko skladišče direkcije. Pogoji in načrti se lahko vpogledajo vsak delavnik od 8. do 13. v ekonomskem odseku direkcije.

Promet.

Rumunska vlada in zasebne železniške družbe. Prvega junija je bil podpisan dogovor med rumunsko vlado in lastniki privatnih akcij 17 rumunskih zasebnih železniških družb. Na podlagi dogovora se je rumunska vlada zavezala, da bo dala Peštanski ogrski komercialni banki in pa banki Ungaro-Italijana, ki sta zastopnici teh lastnikov, za nominalne sto starih

kron rumunske državne rente v nominalu 14 švicarskih frankov. Državne rente so nakazane v angleških funtih, po pariteti 1 funt je 25,22 frankov; nesejo 5 odstotne obresti na leto in se odplačujejo od 1. junija 1296 naprej v 80 polletnih obrokih. Za zaostale dividende, od tedaj naprej, ko je prevzela železnice rumunska vlada, se plača 5 odstotkov na temelju 100 starih kron je 7 švic. frankov. Polovica dividendnega zneska se da v gotovini, polovica v rumunskih državnih rentah. Prodajalci so jamčili, da od njih prodane prioritete akcije niso bile niti 15. avgusta 1916 niti pozneje last nemških ali bolgarskih državljanov. Dolžina železniške proge teh 17 družb znaša 14.000 kilometrov.

Največji aeroplan sveta. V Friedrichshafenu ob Bodenskem jezeru gradijo Dornierove tovarne največji aeroplan sveta; naročila ga je japonska vlada in ga bodo takoj, ko bo zgrajen, prepeljali na Japonsko. Razpetost voltil kril znaša 70 metrov; s seboj vzame aeroplan lahko 100 oseb. V slučaju vojske bo služil seveda za prevažanje bomb. Motorjev ima 12, konjskih sil 5400.

RAZNO.

Mednarodni novinarski kongres. V Parizu zboruje mednarodni novinarski kongres. Predsednik republike Doumergue je večeraj sprejel delegacijo kongresa, v kateri so bili zastopani tudi jugoslovenski novinarji. Kongres zlasti razmotriva vprašanje ustanovitve mednarodne novinarske zveze, ki naj združi novinarske organizacije poedinih držav pod svojim okriljem. Namen zveze je zaščita stanovskih interesov.

Borza dela v Mariboru. Od 7. do 13. junija je iskalo pri mariborski borzi dela 820 moških, 696 žensk, skupaj 1516 oseb; 714 moškim in 216 ženskam, t. j. 630 osebam in je bilo delo ponujeno, pri 40 moških in 26 ženskih, t. j. pri 66 osebah je borza posredovala uspešno, 7 moških in 2 ženski, t. j. 9 oseb je odpotovalo in 41 oseb (moških) je bilo izbranih iz evidence.

Ruski petrolej v Ameriko. Iz Moskve prihaja poročilo, da je ruski državni sindikat nafte 31. maja prodal ameriški družbi Vacuum Oil Co 125.000 ton petroleja. To je že drugi nakup te družbe tekom tekočega leta; prvo partijo v višini 75.000 ton so kupili Amerikanci v marcu. Mi smo že opetovano pisali, kako se uveljavlja ruska nafta zmeraj bolj, po vsem svetu.

Stroji za eksploatacijo gozdov. Katalog specialnih strojev za eksploatacijo gozdov (za žaganje, sekanje dreves) večje češke tvrdke je interesantom v pisarni zbornice za trgovino, obrt in industrijo na vpogled.

Poljski industrijalci so zadovoljni z novim položajem. Desničarski poslanec Wierzbicki, predsednik veleindustrijske in velefinančne zveze, je časnikom izjavil, da bodo industrijci storili vse za ohranitev sedanjega stanja. Rekel je, da bo treba prenoviti poljsko državno banko in poskrbeti predvsem za bolj elastično klavzulo, kar se tiče zlatega kritja. Izdelati bo treba gospodarski program za dolgo dobo.

Poljska in Rusija. Zunanji minister Galewski je izjavil novinarjem, da se bo Poljska prizadevala vzpostaviti miroljubne odnose z Rusijo. Tudi z Nemčijo bo skušala urediti nerešena vprašanja in stopiti z njo v boljše stike.

Velesejem in razstava v Osijeku. Letošnji velesejem in razstava se bosta vršila od 18. do 26. septembra t. l. Po uspehu lanskoletnje razstave se računa, da se bo prijavilo približno 300 podjetij. Za lahkote na železnicah bo preskrbljeno. Informacije daje: Uprava velesajma i izložbe, Osijek I.

Iz Avstralije. Volne bodo v Avstraliji letos manj nastrigli kot v preteklih dveh letih in sicer zaradi suše, ki je vladala pred deževnimi dnevi v marcu. — V zadnjih dveh letih se je produkcija sladkorja v Avstraliji zelo dvignila, prav tako pa tudi eksport sladkorja iz Avstralije. Leta 1923 je napravila Avstralija okoli 5.640.000 stotov sladkorja, eksportirala pa 168.000 stotov. L. 1925 je narasla produkcija na 6.450.000, eksport pa 3.180.000 stotov. Številka produkcije za leto 1925 se nam z ozirom na visoko domačo porabo, ki se od 1923 do 1925 gotovo ni znižala, zdi prenizka.

Poravnalno postopanje na Ogrskem. — Vsled težke gospodarske krize število insolvent v zadnjem času stalno narašča. Za varstvo interesov upnikov se splošno zahteva temeljito reformo postopanja za prisilno poravnavo. Insolventen dolžnik naj bo primoran namesto sedanjih 40% plačati 50 odstotno poravnalno kvoto. Poravnalno postopanje se naj pospeši in 30 dni pred proglašitvijo insolvence nabavljeno blago je plačati s 100%, to je v polnem fakturnem znesku.

Brazilski način kuhanja kave. Znano je, da pridela Brazilija največ kave na svetu. Zato ni čudno, da so poskušali tam vse različne načine, kako bi jo napravili bolj okusno in prijetno. Za najboljši način kuhanja kave smatrajo sledečega, ki ga beremo v neki brazilske gospodarske knjigi o kavi. Navodilo se glasi: Dobro praženo kavo, ki ne sme biti stara čez teden, hranimo v trdno zaprti suhi posodi. Zmleti smemo samo toliko zrn, kolikor jih ravno potrebujemo. Mlinček mora biti dobro osušen; kajti v kavi je olje, ki se prime zobčkov mlinčka, postane žarko in škoduje okusu. Mlinček ne sme mleti ne predrobno in ne predebalo. V prvem slučaju se zgubi namreč veliko olja, ki daje kavi njen čudoviti duh, v drugem slučaju pa pride olje premalo do moči. V porcelanast ali prsten vrč nikdar v pločevinast, obesiš sito ali tresilnico iz debele bombaževine, ki mora biti seveda brez vsakega duha in ki naj seže do dna vrča. Na navadno čašo računamo 10 do 15 gramov kave. Vsuj zmleto kavo v sito in jo polij z vrelo vodo, da jo voda pokrije. Nato zmešaj z žlico, a ne tako močno, da bi šel zmletek skozi sito. Mešanje ima namen, da kavo zrahljamo, ker bi se sicer lahko sprijela in nima potem vsega izdatnega učinka. Na enak način prilivaš zmeraj na novo vrelo vodo, toliko časa, da imaš zaželeno množino. Nato vliješ kavo hitro v vrč, ki je naprej segret, in jo serviraš. To je potem res užitek.

Nemci odklanjajo ruska naročila. Ljudski komisariat za trgovino je dobil od Rykova ukaz, naj takoj v drugih deželah posreduje za del naročil, ki bi morala biti izvršena v Nemčiji proti zajamčenemu dolgoročenemu kreditu. Pri nemških tvrdkah so zavoljo tega kredita nastale težave. Naročila v drugih državah bi tem državam nudile iste prednosti, kakor so bile namenjene Nemčiji.

Gospodarske vesti. Pogajanja o izpolnitvi in izdelavi dogovora med nemško in francosko kalijevno industrijo se nadaljujejo. Nemški in francoski delegati se sestanejo te dni v Karlovih varih. — Poročila o severoameriški ozimni pšenici so trajno ugodna. Nasprotno je pa poletna pšenica vsled neprestanega deževja zelo trpela. Skupni pšenični pridelek v Zedinjenih državah cenijo na 700 do 800 milijonov bušlov. Bušel pri pšenici je 27,2 kg. Za domačo porabo je potrebnih 500 do 600 milijonov bušlov, in bo torej za izvoz preostalo razmeroma malo pšenice. — V Ameriki presojaajo francoski denarni položaj zelo pesimistično in beremo, da bi se Amerikanci zelo čudili, če bi Francija dobila v Ameriki kakšno posojilo. — Norveška krona je bila dolgo časa stabilna, v razmerju 21,50 do angl. funta. V zadnjem času se je pa zelo dvignila in je bil njen kurz okoli 10. junija 21,95 napram funtu; tako visok že leta ni bil. — V Poruhruj nakopilejo vsak dan 340.000 do 360.000 ton črnega premoga. — Družba Harriman and Co. je izvozila v maju iz Georgije 26.000 ton manganove rude; od začetka koncesijske pogodbe (oktober 1925) pa 364.000 ton. — Povodom tretjeletnice svojega obstoja in svojega emisijskega delovanja je izdala ruska državna banka obširno poslovno poročilo s številnimi diagrami. Hkrati je izdala v nemškem jeziku bogato ilustrirano brošuro o razvoju banke, o njenem emisijskem delovanju in o ruski valuti. — Predsednik Coolidge bo imenoval komisijo, ki bo preiskala sedanje cene bencina. Ta korak smatrajo za napad na Standard Oil Co. in mu pripisujejo v političnih krogih veliko važnost. — Belgija se bo od 1. septembra naprej odpovedala nemškemu reparacijskemu premogu, ji je predrag. — Kanadska pacifiška železnica je naročila na Angleškem dva potniška parnika po 17.500 registerton za tri milijone funtov. — Cena danskega surovega masla gre navzgor in je znašala okoli 10. junija ca.

300 danskih kron za 100 kg. — Število prebivalstva v Zedinjenih državah so cenili 1. januarja letos na 11 milijonov. Kmalu jih bo 120 milijonov. Ob ustanovitvi Zedinjenih držav jih je bilo tri milijone.

Ljubljanska borza.

Dne 14. junija 1926.

Vrednote: Celjska posojilnica d. d., Celje den. 193, bl. 196, zaklj. 196.

Blago: Hrastova meterska, suha, zdrava drva, fco vag. meja, 4 vag., den. 19, bl. 19, zaklj. 19; bukovi plohi, parjeni, ostro-robni, očeljeni, paralelni 40, 50, 60, 80 mm, asortirano od 2 m naprej, od 14 cm naprej: I. den. 1110, bl. 1150, zaklj. 1110; II., 1 vag. den. 900, bl. 950, zaklj. 900, fco vag. meja.

TRŽNA POROČILA.

Tržne cene v Ljubljani (12. jun. 1926). Kg govejega mesa 15 do 19, jezika 18 do 19, vampov 9 do 10, pljuč 6 do 8, jeter 18 do 19, ledic 15 do 19, možganov 18 do 19, telečjega mesa 17 do 19, jeter 25 do 30, pljuč 20, kg prašičjega 22 do 25, pljuč 10, jeter 15 do 20, ledic 25, glave 7.50 do 10, parkljev 5 do 7.50, slanine trebušne 20, slanine ribe in sala 22, slanine mešane 21, slanine 20, masti 25, šunke 35, prekajenega mesa 30 do 32, prekajenih parkljev 10 do 12, prekajene glave 12.50, jezika 35, koštruna 14 do 15, kozličevina 20, konjsko meso 6 do 8. Kg klobas 45, debrecinskih 45, hrenovk, sa-falad, posebnih 35, tlačenk 30, svežih kranjskih 30 do 40, polprekajenih kranjskih 32 do 35, suhih kranjskih 67, prekajene slanine 28 do 30, piščanec 12 do 16, večji 18 do 20, kokoši 25 do 35, petelin 40 do 40, domač zajec 10 do 20, kg karpa 30, linja 28 do 30, ščuke 30, postri 60, klina 15, mirene 15, pečenke 12, liter mleka 2.50 do 3, kg surovega masla 40 do 45, čajnega masla 55 do 60, masla 45, bohinskega sira 36, sirčka 10, eno jajce 0.75 do 1, liter starega vina 18 do 20, novega 14 do 16, steklenica piva 5.25 do 5.75, kg kruha 6 do 6.50, črnega 5 do 5.50, rženega 5 do 5.50, kg luksuznih hrušk 14 do 16, ena pomaranča 1.50 do 3, limona 0.75 do 1, kg rožičev 15, fig 15, orehov 10 do 12, luščenih 30 do 32, kg črešenj 8 do 12, suhih češpelj 10 do 11, kg marelic 20, rdečih jagod 4, borovnic 2.50, kg kave 48 do 76, pražene 56 do 100, sladkorja 13.50 do 15.50, kavne

primesi 22, riža 8 do 12, liter olja 18 do 20, liter kisa 2.50 do 4.50, kg soli 3.50 do 4.25, celega popra 52, mletega popra 54, paprike III. vrste 28, sladke paprike po kakovosti 56, liter petroleja 7, kg testenin 10 do 12, pralnega luga 3.75, čaja 75, kg moke št. 0 je 6, št. 1 je 5.50, št. 2 je 5.25, št. 3 je 4.50, št. 4 je 4.25, št. 6 je 3, kg kaže 6 do 7, ješprenja 6 do 8, otrobov 2, koruzne moke 3 do 4, koruznega zdroba 4 do 5, pšeničnega zdroba 7, ajdove moke 6 do 9, ržene moke 4.50 do 5, 100 kg pšenice 370 do 385, rži 250 do 280, ječmena 230 do 260, ovsu 225 do 300, prosa 275 do 300, nove sušene koruze 195 do 205, ajde 280 do 300, fižola 350, graha 400 do 500, leče 600, 1 q premoga trbovelskega 43.50, kub. meter trdih drv 150, mehkih drv 75, 1 q sladkega sena 80, polsladkega 75, kislega 50, slame 50, kg glavne solate 5 do 6, ajserice 6 do 7, kislega zelja 2.50 do 3, ohrovtu goriškega 10, karfiol 10, špargljev 25, kolerab 8 do 9, kolerab podzemljic 1 do 1.50, kg špinacije 6, paradižnikov 14, kumar 15 do 18, buč 18, graha 4 do 6, luščenega graha 15 do 16, fižola v stročju 10 do 16, čebule 4 do 5, česna 10, krompirja 1.50 do 1.75, krompirja novega 4 do 6, kisle repe 2 do 2.25, korenja 1 do 8, peteršilja 8, zelenjave za juho 8.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejmi dne 11. junija 1926 se je pripeljalo 275 svinj, 4 ovce in 4 koze. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči, 5 do 6 tednov stari, komad 112 do 125 Din, 7 do 9 tednov 150 do 200; 3 do 4 mesece 350 do 380; 5 do 7 mesecev 420 do 450; 8 do 10 mesecev 550 do 580; 1 leto 1500 do 1700; 1 kg žive teže 10.50 do 12.50, mrtve 15 do 17; koze komad 165; ovca 90. Prodalo se je 189 svinj in 1 ovca.

Mariborski trg dne 12. junija 1926. Slaninarjev je bilo 22, ki so pripeljali 22 voz z 51 zaklanimi svinjami na trg in so prodajali meso in slanino po 15—20 Din za kg za cele komade, a po 10.50 do 25 Din kg na drobno. Domači mesarji so ostali pri dosedanjih cenah. — **Perutnine** je bilo okoli 700 komadov. Cene so bile piščancem 12.50 do 30 Din za par, kokošim 40 do 60, racam in gosim (mladim) 40 do 50, starim po 70 do 100 Din komad, puranom 80 do 125 Din komad, kozličem (8 kom.) 75 do 100 Din, jagnjetom (2 kom.) 150 Din komad, domačim zajcem 6 do 25 Din komad. — **Krompir, zelenjava, druga živila, sadje, evetlice.** Pripeljalo se je mnogo zelenjave in drugih stvari na trg, radi česa so cene zelo popustile. Krompir se je namreč

prodajal novi po 4 Din, stari pa 0.75 do 1 Din kg, grah v stročju 6 do 8, fižol 14 do 16 Din kg, čebula 4 do 5, kisle zelje 2 do 3, kisle repa 1.50 do 2, solata 0.25 do 1 kupček ali pa glavata 1 do 2 Din komad, jajca 0.75 do 1 Din komad, mleko 2 do 3 Din, smetana 12 do 16, oljčno olje 30 do 40, bučno olje 20 do 25 Din kg. Med 20 do 25 Din kg. — **Sadje.** Črešnje (7 voz) so se pocenile, 5 do 8 Din kg oziroma 3 do 4 Din liter. Pojavile so se tudi dalmatinske marelice, ki so se prodajale po 30 Din kg, jagode 15 Din liter in med 20 do 25 Din kg. — **Lončena in lesena roba** 1 do 120 Din komad, brezove metle 2.25 do 6 Din komad, koruzna slama 25 do 30 Din vreča. Lesene grablje 8 do 10, lesene vile za seno 10 do 14, cepci po 12 do 15 Din komad.

Seno in slama na mariborskem trgu. V sredo 9. t. m. je bilo 7 voz sena, v soboto 12. t. m. pa 5 voz sena in 8 voz slame na trgu. Cene so bile senu 70 do 85, slami pa 35 do 45 Din za 100 kg oziroma 1.50 do 2 Din za snop.

DOBAVA, PRODAJA.

Nabava 30 kub. metrov smrekovih desk. Na osnovi členov 86 in 98 zakona o drž. računovodstvu razpisuje direkcija pošte in telegrafa v Ljubljani drugo ponovno pismeno dražbo za dobavo 30 kub. metrov suhih smrekovih desk za izdelovanje pohištva. Dražba bo dne 16. junija 1926 ob 11. dopoldne v pisarni ekonomskega odseka direkcije pošte in telegrafa v Ljubljani, Sv. Jakoba trg št. 2, I. nadstropje, soba št. 42. Dražbe se sme udeležiti vsak, ki izpolni pogoje čl. 13, točka 6, pravilnika k zak. o drž. rač. in ki položi 5% ali, če je inozemec, 10% jamčevino najkasneje na dan dražbe do 10. pri pomožnem uradu direkcije. Ponudbe, ki morajo biti kolkovane s 100 Din in predložene v zapečatenem ovitku z napisom: »Ponudba tvrdke I. I. za dobavo 30 kub. metrov smrekovih desk«, sprejema določena komisija na dan dražbe do 11. Cene morajo biti napisane razločno v številkah in besedah in se razumejo v dinarjih, ocarinjeno, z zavojnino in prevoznimi stroški vred, franko skladišče direkcije. Pogoji se lahko vpogledajo vsak delavnik od 8. do 13. v ekonomskem odseku direkcije.

Nabava košar za odpravo inozemskih paketnih sklepov. Na osnovi čl. 86 in 98 zak. o drž. rač. razpisuje direkcija pošte in telegrafa v Ljubljani ponovno (drugo)

licitacijo za dobavo 20 košar za odpravo inozemskih paketnih sklepov. Dražba bo dne 10. junija 1926 ob 11. dopoldne v pisarni ekonom. odseka direkcije pošte in telegrafa v Ljubljani, Sv. Jakoba trg 2, I. nadstr., soba št. 42. Dražbe se sme udeležiti vsak, ki izpolni pogoje čl. 13, točka 6, pravilnika k zak. o drž. rač. in ki položi 5% ali, če je inozemec, 10% jamčevino najkasneje na dan dražbe do 10. pri pomožnem uradu direkcije. Ponudbe, ki morajo biti kolkovane s 100 Din in predložene v zapečatenem ovitku z napisom: »Ponudba tvrdke I. I. za dobavo 20 košar za odpravo inozemskih paketnih sklepov«, sprejema določena komisija na dan dražbe do 11. Cene morajo biti razločno napisane v številkah in besedah in se razumejo v dinarjih, ocarinjeno, z zavojnino in prevoznimi stroški vred, franko skladišče direkcije. Pogoji se lahko vpogledajo vsak delavnik od 8. do 13. v ekonomskem odseku direkcije.

Dobave. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 28. junija t. l. ponudbe za dobavo raznega železa ter za dobavo steklenega papirja in gladilnega platna. Predmetni pogoji so na vpogled pri ekonomskem oddelku te direkcije. — Direkcija državn. rudnika v Velenju sprejema do 19. junija t. l. ponudbe za dobavo 1 vagona la negašenega dobro žganega apna, za dobavo 11.000 komadov strešne (bobaste) opeke, za dobavo 130 kub. metrov jamskega lesa ter za dobavo 1 vagona ca. 2500 do 3000 kom. kranjčkov. Direkcija drž. rudnika v Kanjanu sprejema do 21. junija t. l. ponudbe za dobavo jeklenih vrvi; direkcija drž. rudnika v Velenju pa glede dobave 1 kom. trifazovega napuščalca k asynhronemu motorju. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 17. junija t. l. pri Stalni vojni bolnici v Ljubljani glede dobave živil (telečje meso, vino, žemljice, mleko, moka, riž, fižol, ješprenček, makaroni, sladkor, pražena kava, olivno olje). Dne 25. junija t. l. pri Središnjem uradu za osiguranje radnika v Zagrebu glede oddaje raznih del (asfaltnih, tapetniških del, polaganje parketov) ter steklenih streh in železnih oken. Dne 30. junija t. l. pri Upravi ubojnega slagališta v Ljubljani (na Ljubljanskem polju) glede naprave krova na barakah munijskega skladišča v Zalogu z valovitimi ploščami iz cementno azbestnega materiala.

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesantom na vpogled.

KJE SE KUPI?
Le pri tvrdki
Josip Petelinc
Ljubljana
blizu Prešernovega spomenika ob vodi.
Najbolji kavalni stroj za rodbinske ali obrtne rabo, svetovno znanih znamk.
Gritznier - Adler - Phonix.
Iskolen posamezne dele za stroje in kolesa, igle, olje, fermenta, pnevmatika.
Pouk o voženju na stroj brezplačen! —
Večletna garancija! Na veliko! Na malo!

B. S. A. Motocikli
in prikolice najnovejših modelov leta 1926 po znižanih cenah dospeli. — Na ogled in poskušnjo pri
Jugo-Auto, Ljubljana
d. z o. z.
Dunajska cesta 36. — Tel. 263.

Liptavski ovčji sir
(majski sir)
mehak, prvovrsten v 5 kg-posodah po Din 100.— franko vsaka poštna postaja proti nakazilju zneska vneprej.
Sirarna
ARNOLD WEISZ
VELKE ŠARLUHY (Slovaško)
Zastopniki se iščejo!

ESENCI

za rum, konjak, likerje in žganje
Ekstrakti in arome
za nealkoholne pijače vseh vrst
Koncentrirani sadni eteri
za aromatiziranje kanditov in sladčic

PRAVI MALINOVEC
Sadna marmelada „Nektar“
Sadni grog (Punsch)
-- Limonov sok --

priporoča:
Srečko Potnik in drug
Ljubljana, Metelkova ulica 13
!!! Zahtevajte cenike !!!

Veletrgovina
v
A. SARABON
v Ljubljani
priporoča
špecerijsko blago
raznoverstno žganje
moko in
deželne pridelke
raznoverstno
rudninsko vodo
Lastna pražarna za
kavo in mlin za dišave z električnim
obratom.
CENIKI NA RAZPOLAGO!

TISKARNA MERKUR
Trgovsko-industrijska d. d.
Ljubljana
Simon Gregorčičeva ulica št. 13
Telefon št. 552
Račun pri pošl. ček. zav. št. 13.103
Se priporoča za
vsa v tiskarsko
stroko spadajoča
dela. Tiska vse
tiskovine za trgo-
vino, industrijo in
urade; časopise,
knjige, koledarje,
letake, posetnice
l. t. d. l. t. d.
Lastna knjigovoznica.

Damske flor nogavice
v vseh barvah in vrstah od Din 18.—
naprej, moške nogavice, dokolenke,
olajče nogavice, volna, bombaž, žepni
robci, modni pasovi, toaletne potrebščine,
ščetke za zobe, obleko in čevlje itd.
v največji izbiri in po najnižji ceni pri
Petelinc Josip
LJUBLJANA
blizu Prešernovega spomenika ob vodi.
Na veliko! Na malo!

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe
v
IVAN JELAČIN, Ljubljana
Zaloga sveže pražene kave,
mlelih dišav in rudninske vode.
Točna in solidna postrežba! Zahtevajte cenike!